

Jaarverslag 2011

1. Historiek

In 1999 werd de Wetenschappelijke Raad van de Stichting Integratie Gehandicapten (SIG) aangezocht om samen te werken met Nederlandse wetenschappers aan een Vlaamse aanpassing van de Groningse Ontwikkelingsschalen. Het daarop volgend overleg met externe deskundigen maakte al snel duidelijk dat er in Vlaanderen een grote nood bestond aan een platform met betrekking tot alle aspecten van testconstructie, testrevisie en testgebruik.

Dit idee werd in een informeel overleg met de toenmalige Centrale voor Studie- en Beroepsoriëntering (CSBO, nu VCLB) uitgewerkt. Zoveel mogelijk instellingen, centra en personen die zich bezighouden met diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening werden aangeschreven om samen een platform rond deze diagnostiek te vormen.

In september 1999 sloegen vertegenwoordigers van deze instellingen en centra de handen in elkaar en het Vlaams Forum voor Diagnostiek was werkelijkheid geworden. In oktober 2000 werd het informele VFD omgevormd tot de v.z.w. "Vlaams Forum voor Diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening" (Belgisch Staatsblad 2/8/01). Op 18 mei 2004 werden de statuten gewijzigd door de Algemene Vergadering, zoals voorzien in de nieuwe wet op de v.z.w.'s.

De leden van het VFD zijn vertegenwoordigers van de verschillende universiteiten en hogescholen, van de centra voor leerlingenbegeleiding, van de centra voor geestelijke gezondheidszorg, van de centra voor ambulante revalidatie en consultatiebureaus voor gehandicapten en van de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

2. Doelstellingen

De v.z.w. VFD heeft tot doel kwaliteitsvolle diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening in Vlaanderen te bevorderen. Haar prioritaire initiatieven liggen op het vlak van:

- Inventariseren van de noden in de verschillende sectoren m.b.t. het instrumentarium en het gebruik ervan
- Het bevorderen en bepleiten van samenwerking tussen alle actoren die aan de noden kunnen voldoen
- Adviseren, bevorderen en bewaken van oordeelkundig gebruik van het diagnostisch instrumentarium
- Ter beschikking staan van opleidingen, beroepsverenigingen en alle andere betrokkenen
- Een aanspreekpunt zijn voor overheid en uitgeverijen
- De maatschappij sensibiliseren voor en informeren over evoluties op het vlak van diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening

3. Voorziene activiteiten voor 2011

- Afwerken van het project Inventarisatie diagnostische noden
- Organiseren van een symposium over dit project
- Verder opvolgen van het project Vlaams Centrum voor Diagnostiek
- Website actueel houden

De stand van zaken wat de realisatie van deze objectieven betreft, worden in volgend hoofdstuk besproken.

4. Activiteiten

4.1 Raad van Bestuur

In 2011 vergaderde de Raad van Bestuur op 8 maart 2011. Voor de inhoud van de bespreking en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Verdere formele vergaderingen werden niet gehouden. De Raad van Bestuur bleef via mail/telefoon contact onderhouden en een aantal bestuursleden zaten geregeld samen voor het organiseren van het symposium.

4.2 Algemene Vergadering

De vereniging hield haar Statutaire Algemene Vergadering op 8 maart 2011. 16 leden waren aanwezig, 17 leden hebben zich verontschuldigd, waarvan er 10 een volmacht meegegeven hebben. Voor de inhoud van de besprekingen en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Geïnteresseerde leden zijn ook steeds welkom op de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de meesten doen dat ook.

4.3 Uitbreiding van de vereniging/vervanging leden

Kathrine Goffart en Wim Van den Broeck zijn lid geworden van de Raad van Bestuur. Van de leden van Raad van Bestuur wordt verwacht dat zij actief willen deelnemen aan één van de projecten van het VFD en dat zij mee richting willen geven aan het VFD.

4.4 Nieuwe enquête over de diagnostische noden in Vlaanderen (uit de presentaties van Mark Schittekatte en Peter Theuns)

De enquête werd opgesteld, gepromoot, verwerkt en geïnterpreteerd door een werkgroep o.l.v. Mark Schittekatte en Peter Theuns (Edgard Cocquet, Johan David, Stef Baert, Annemie Bos, Jan Scheiris) in samenwerking met studenten van Peter Theuns. Zij hebben een ongelooflijk werk verricht, waarvoor absoluut onze dank.

428 ingevulde enquêtes vertegenwoordigen ongeveer 3000 testgebruikers

- 36% (graduaat) psycholoog
- 21% pedagoog
- 38% paramedici

Meer dan 500 instrumenten werden aangehaald.

Enquêtes ingevuld door 12 sectoren, waarvan de eerste drie de meeste inbreng hadden

- CLB
- CAR
- GGZ (Kinderen –Volwassenen)
- MPI
- PAAZ
- PMT (Psychomotorische Therapeuten)
- Logopedisten
- Psychiatrische ziekenhuizen
- BW, PVT & via het tijdschrift Signaal...

Conclusies

- We beschikken over een uitgebreide update van het testgebruik in Vlaanderen (anno 2010).
- Bij het in kaart brengen blijkt een enorme diversiteit in aard van de tests: meer dan 500 tests benoemd.
- Kwaliteit (meetpretentie & psychometrische kenmerken) maximum acceptabel bij ¼ van de gehanteerde tests én kwaliteit primeert niet altijd bij de keuze van een test.
- Het werkveld is nog steeds gehecht aan ‘oude’ tests waarmee men ervaring heeft.
- Dringende vraag naar recente én Vlaamse normen.
- Te veel foute meetlatten, ook voor veelgebruikte tests.
- Voor het domein “Persoonlijkheid” wordt een veelal verouderd instrumentarium gebruikt, er is een groot tekort op dit gebied.
- Er is een onrustwekkend tekort aan instrumenten voor specifieke doelgroepen (bv. verstandelijke beperking)
- Er is een duidelijke analogie met de situatie “rondvraag 2002”, enkel een paar nieuwe instrumenten hebben ingang gevonden.

Open vragen

- Zal protocollering (bv. VAPH –PRODIA) het testgebruik beïnvloeden??
- Zal meer handelingsgericht werken een invloed hebben??
- Zal de kentering in aandacht voor tests doorzetten??

Besluit

- Er is nood aan het aansturen van verder onderzoek & nieuwe testadaptaties en ontwikkeling.
- Er is nood aan verdere monitoring van het diagnostisch praktijkveld.
- Er is nood aan financiële ondersteuning.
- Er is nood aan ondersteuning bij doorlichting van de kwaliteit.
- Er is nood aan opvolging van vragen in de praktijk.
- KORTOM er is nood aan een coördinerend, onafhankelijk Diagnostisch Centrum

4.5 Symposium “de diagnostiek gediagnosticeerd-R”

- Intensief voorbereid door een werkgroep o.l.v. Veerle Decaluwé: Veerle Decaluwé, Annemie Bos, Ann Degezelle, Eva Casteur, Stef Baert, Kris Velghe, Isabel Vandemaele, Jan Scheiris. Onze welgemeende dank gaat uit naar dit team, een symposium voorbereiden is echt geen klein klusje. Ook onze dank aan iedereen die geholpen heeft om van dit symposium een succes te maken.
- 25 november 2011 in Kortrijk, zeer fijn georganiseerd door KATHO
- 186 aanwezigen
- 5 sponsors: Acco, Bohn-Stafleu, Hogrefe, Pearson, Pits
- De presentaties van de sprekers zijn te vinden op onze website

Programma

9.00u – 9.30u	Onthaal met koffie + sponsorstands
9.30u – 10.00u	Verwelkoming <ul style="list-style-type: none">• Jan Scheiris, voorzitter van het VFD• Lieven Vandenberghe, Transitie manager Intersectorale Toegangspoort bij het Vlaams Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ‘Visie van het beleid’
10.00u – 10.45u	‘VFD-enquête over diagnostische instrumenten en noden in Vlaanderen 2010: resultaten’ <ul style="list-style-type: none">• Prof. dr. Peter Theuns (VUB)• Dr. Mark Schittekatte (UGent)
10.45u – 11.55u	Protocollering van diagnostiek <ul style="list-style-type: none">• 10.45u - 11.20u Stefaan Jonniaux (Koepel VCLB): ‘De pro van Prodia’• 11.20u - 11.55u Prof. dr. Marina Danckaerts (KULeuven, Gasthuisberg, Kinderpsychiatrie): ‘Protocols in diagnostiek: let op voor klatergoud!’
11.55u – 12.45u	Debat ‘Diagnostiek: organiseren of vrijlaten?’ <ul style="list-style-type: none">• Moderator: Guy Tegenbos (De Standaard)
12.45u – 14.00u	Middagpauze - Broodjeslunch + sponsorstands
Parallele sessies 14.00u – 14.45u	<ol style="list-style-type: none"><u>1.</u> Recente methodieken voor de inschatting van arbeidsmogelijkheden van personen met een arbeidshandicap - Ann Degezelle (West-Vlaamse Consultatie Bureaus)<u>2.</u> Persoonlijkheidspathologie bij volwassenen: recente diagnostische en taxonomische ontwikkelingen en een kritische vooruitblik op DSM-5 Drs. Leen Bastiaansen (VUB)<u>3.</u> Diagnostiek van dyscalculie: categoriaal of functioneel? - Prof. dr. Annemie Desoete (UGent)
14.50u – 15.30u	<ol style="list-style-type: none"><u>4.</u> Het ene IQ is niet het andere: een nieuwe kijk op intelligentieonderzoek Walter Magez (Lessius Antwerpen) - Annemie Bos (Lessius Antwerpen)<u>5.</u> Introductie van outcome metingen en het werken met patiëntfeedback Drs. Stefaan Baert (Vlaamse Vereniging van Geestelijke Gezondheidszorg)<u>6.</u> Culturele vertekening in het intelligentie-onderzoek - Prof. dr. Johnny Fontaine (UGent)
15.40-16.25u	<ol style="list-style-type: none"><u>7.</u> Het ene IQ is niet het andere: een nieuwe kijk op intelligentieonderzoek Walter Magez (Lessius Antwerpen) - Annemie Bos (Lessius Antwerpen)<u>8.</u> Vragenlijsten en observatieschalen voor kinderen met gedrags- en emotionele problemen bruikbaar in Vlaanderen - Dr. Mark Schittekatte (UGent) - Riete Debbaut (Lessius Antwerpen)<u>9.</u> Computergebruik bij psychodiagnostiek: Wat is het? Hoe werkt het? En wat heb ik eraan? - Els Pauwels (KULeuven, Psychiatrische Kliniek Broeders Alexianen Tienen)
16.30-17.30u	Receptie: drankje en hapjes + sponsorstands

4.6 Opvolgen van het project Vlaams Centrum voor Diagnostiek <> Expertisecentrum diagnostiek van integrale jeugdhulp

Dit jaar heeft onze voorzitter, soms samen met enkele andere leden van het VFD diverse gesprekken gehad over het VFD en het Vlaams Expertisecentrum voor Diagnostiek, o.a. met het kabinet Onderwijs, het Vlaams Welzijnsverbond en de aanloopmanager voor de toegangspoort tot de integrale jeugdhulpverlening.

4.7 Overleg met Pearson

Dit jaar heeft onze voorzitter, soms samen met enkele andere leden van het VFD, constructief overleg gevoerd met Pearson met de idee dat tussen het VFD en deze uitgever enkele formele afspraken moeten gemaakt worden.

4.8 Website

Het is een moeilijke oefening om de website up-to-date te houden, er blijft werk aan de winkel.

5 Perspectieven voor 2012: voorstellen

- Verder opvolgen van het project Vlaams Centrum voor Diagnostiek
- Verder opvolgen van de samenwerking met Pearson
- Website actueler maken
- Deelname aan en opvolgen van de Stuurgroep Indicatiestelling en Diagnostiek (in de schoot van het VAPH)
- Over deze en andere perspectieven wordt beslist op de Statutaire Algemene Vergadering van 13 maart 2012